

Opći stav prema sportu nastavnika osnovnih i srednjih škola

Bitunjac, Marin

Master's thesis / Diplomski rad

2015

Degree Grantor / Ustanova koja je dodijelila akademski / stručni stupanj: **University of Zagreb, Faculty of Kinesiology / Sveučilište u Zagrebu, Kineziološki fakultet**

Permanent link / Trajna poveznica: <https://urn.nsk.hr/um:nbn:hr:117:532618>

Rights / Prava: [In copyright/Zaštićeno autorskim pravom.](#)

Download date / Datum preuzimanja: **2024-05-02**

Repository / Repozitorij:

[Repository of Faculty of Kinesiology, University of Zagreb - KIFoREP](#)

SVEUČILIŠTE U ZAGREBU
KINEZIOLOŠKI FAKULTET
(studij za stjecanje visoke stručne spreme
i stručnog naziva: magistar kinezijologije)

Marin Bitunjac

**OPĆI STAV PREMA SPORTU
NASTAVNIKA OSNOVNIH I
SREDNJIH ŠKOLA**

(diplomski rad)

Mentor:

prof. dr. sc. Ksenija Bosnar

Zagreb, rujan 2015.

OPĆI STAV PREMA SPORTU NASTAVNIKA OSNOVNIH I SREDNJIH ŠKOLA

Sažetak

Cilj ovog diplomskog rada bio je utvrditi opći stav prema sportu nastavnika razredne nastave te predmetne nastave u osnovnim i srednjim školama. Istraživanje je provedeno na uzorku od 210 nastavnika osnovnih i srednjih škola s područja Slavonskog Broda. U istraživanju se koristio upitnik PS2 F. Prota, uz koji su registrirani spol, dob, iskustvo u sportu i profesionalni status nastavnika. Osnovni statistički parametri određeni su zasebno za nastavnike razredne nastave te predmetne nastave u osnovnoj i srednjoj školi. Opći stav prema sportu definiran je kao prva glavna komponenta matrice korelacija čestica upitnika PS2. Razlike u općem stavu triju subuzoraka podijeljenih na podgrupe starijih i mlađih od 40 godina određene su univariatnom dvofaktorskom analizom varijance. U konačnici su rezultati istraživanja pokazali kako postoji statistički značajna razlika u stavovima nastavnika s obzirom na njihov spol, dok nije pronađena nikakva razlika s obzirom na dob (mlađi i stariji od 40 godina) i njihov profesionalni status, odnosno s obzirom na to rade li u razrednoj, predmetnoj nastavi ili u srednjoj školi.

Ključne riječi: stav nastavnika prema sportu, upitnik PS2 F. Prota, Slavonski Brod.

GENERAL ATTITUDE TOWARD TO SPORT TEACHERS OF PRIMARY AND SECONDARY SCHOOLS

Summary

The aim of the present thesis was to determine the general attitude towards to sport on a sample class teachers and subject teachers in primary and secondary schools. The research was conducted on a sample of 200 primary and secondary schools from Slavonski Brod. A self administered questionnaire "PS2 F. Prot" will be used. Following variables will be evaluated regarding general attitude towards sport: gender, age, experience in the sport and the professional status of teachers. Basic statistical parameters will be determined separately for primary school teachers and subject teachers in primary and secondary schools. The general attitude towards sport will be defined as the first major component of the correlation matrix particles questionnaire PS2. Differences in the general attitude of three subsamples divided into subgroups of older and younger than 40 years will be determined by univariate two-factor analysis of variance. Ultimately, the results showed a statistically significant difference in the attitudes of teachers with regard to their gender, and found no difference in terms of age (younger and older than 40 years) and their professional status or whether they work in the basic school or teaching in high school.

Keywords: teachers' attitude towards to sport, questionnaire PS2 F. Prot, Slavonski Brod.

SADRŽAJ

1. UVOD	5
2. PROBLEM ISTRAŽIVANJA	7
2.1. Cilj istraživanja	8
3. METODE ISTRAŽIVANJA	9
3.1. Varijable.....	9
3.2. Uzorak ispitanika	9
3.3. Metode obrade podataka	13
4. REZULTATI I RASPRAVA	14
5. ZAKLJUČAK	28
6. LITERATURA	29
7. PRILOG	31

1. UVOD

Čovjek je biće koje je evolucijski predodređeno za kretanje. Kretanje je u povijesti čovječanstva uvijek imalo svrhu. Motivi su stoljećima bili različiti. U početku je to bila potreba za preživljavanjem (lov i potraga za hranom), a prije više od 10.000 godina potreba za lovom je smanjena pripitomljavanjem životinja. Budući da su se meso i koža mogli koristiti iz vlastitih izvora, smanjena je i intenzivna fizička aktivnost. U doba industrijske revolucije (1800. – 1900.) i urbanizacije mijenja se stil života. Nakon Drugog svjetskog rata, pojavom automobila, dio se poslova počeo obavljati kod kuće, a vožnja automobilom je djelomično zamijenila pješačenje. Pojavom televizije, video filmova, računala i interneta tijekom druge polovice 20. stoljeća, fizička aktivnost čovjeka se značajno smanjila i dovela do promjene stila života.

Dok je početkom 20. stoljeća medicina imala za cilj izlječiti razne bolesti poput ospica, difterije, tetanusa, gripe, tuberkuloze ili nedostatka vitamina i minerala, u 21. stoljeću najčešće bolesti i uzrok smrtnosti postaju kardiovaskularne bolesti, pretilost, dijabetes tipa 2, osteoporoza i maligne bolesti.

Svjedoci smo ubrzanog napretka tehnologije koja nam olakšava svakodnevni život, ali s civilizacijskim napretkom se pred suvremenog čovjeka stavlju nove prepreke (Heimer, Rakovac, 2006.).

Današnje vrijeme obilježava nedostatak tjelesne aktivnosti u svim društvenim slojevima. Napretkom tehnologije čovjek sve manje fizički radi jer ga sve više zamjenjuju strojevi. Nedovoljna količina kretanja i tjelesne aktivnosti u svim oblicima odražava se i na zdravstvenom statusu čovjeka (Mišigoj-Duraković i sur., 1999.). Koliko god nam tehnološka dostignuća omogućuju ugodniji život, u smislu da sve ono što bi čovjek trebao odraditi manualno sada odrađuju strojevi, to mu je istodobno narušilo prirodnu ravnotežu organizma zbog nedostatka tjelesne aktivnosti.

Kao posljedica narušene biološke ravnoteže dolazi do smanjenja mišićne aktivnosti i funkcionalnih sposobnosti koje se onda odražava na čovjekovo zdravlje i njegove radne sposobnosti (Findak, 1990.). Slobodno vrijeme koje je stvoreno primjenom tehnoloških inovacija koristi se nekvalitetno. Udio vremena

koje ljudi provode sjedeći u uredima, za ekranima računala, sve je veći, stoga je od iznimne važnosti pronaći vremena za kretanje (Andrijašević, Bonacin, 1997.). Svakodnevno pravilno vježbanje ima posebnu preventivnu vrijednost, kako za održavanje tjelesne mase, tako i za prevenciju i suzbijanje bolesti. U svom radu iz 2006. godine, Hackney i suradnici objavili su da tjelesna aktivnost utječe na smanjenje potkožnog masnog tkiva, povećanje mišićne mase, ubrzanje metabolizma te na hormonski sustav koji svojim djelovanjem sprečava pojavu suviška kilograma. (Hackney, 2006.).

Mišićna aktivnost najbolji je fiziološki način za aktivaciju različitih mehanizama važnih za održanje homeostaze organizma te je kao takva neophodan čimbenik kvalitete fizičkog i psihičkog zdravlja. (Andrijašević, 2000.). Tome u prilog govore rezultati brojnih istraživanja u kojima je potvrđen utjecaj tjelesne aktivnosti u prevenciji i liječenju kroničnih bolesti. (Mišigoj-Duraković i sur., 2007.).

Kod odraslih osoba, kojima pripadaju i nastavnici u školama, tjelesno vježbanje presudno je za održavanje profesionalnih radnih sposobnosti u funkciji zanimanja s ciljem privređivanja sredstava za život. Smanjivanje rizičnih čimbenika kardiovaskularnog sustava može se pronaći u pojedinim razvijenim zemljama koje su učinkovito primijenile mjere prevencije. Na primjer, u Finskoj je promocija tjelesne i zdravstvene kulture i zdravijeg načina življenja smanjila smrtnost od bolesti srca i krvnih žila za 60% tijekom samo desetak godina. Bez obzira što u skandinavskim zemljama stanovnici zbog višeg životnog standarda mogu izdvojiti puno više finansijskih sredstava za redovitu tjelovježbu, broj sudionika u sportu i rekreaciji ne ovisi samo o visini standarda stanovništva, već i o kulturi, navikama, tradiciji i načinu života. Prema tome, sve promjene koje su se dogodile u Finskoj potaknula je sustavna i dugogodišnja promocija tjelesne i zdravstvene kulture i zdravijeg načina življenja, a ne veliki dohodak po glavi stanovnika. Promocijom preporučeni tjelovježbeni sadržaji odnosili su se na definirano tjedno vrijeme hodanja, trčanja, nordijskog hodanja, koturaljkanja, klizanja, vožnje bicikla, skijaškog trčanja i sl. (Neljak, 2013.)

2. PROBLEM ISTRAŽIVANJA

Stavovi su kao psihološka kategorija često predmet istraživanja psihologije sporta, a prisutni su gotovo u svim aspektima društvenog života. Njihova teoretska i praktična važnost proizlazi iz toga što se mogu relativno lako mjeriti, a mjerenjem istih dolazimo do motiva koji su najvažniji za razumijevanje ljudskih postupaka, odnosno za objašnjavanje i predviđanje ljudskog ponašanja (Prišlin, R., 1991.).

Nastavnici su važne osobe u oblikovanju stavova i ponašanja svojih učenika. U području kineziologije, poželjno je da nastavnici osnovnih i srednjih škola iskazuju vlastiti pozitivni stav prema vježbanju i sportu i tako pridonesu jačanju navika vježbanja i bavljenja sportom nadolazećih generacija (Neljak, 2013.). Da bi se gradili pozitivni stavovi prema sportu, djeci je potrebno ukazati na važnost tjelesnog vježbanja u svakodnevnom životu čovjeka, a u tome se može uspjeti ako ga se pripremi na to od najranije mladosti. U tome veliku ulogu imaju i nastavnici osnovnih i srednjih škola, naročito oni koji su od svojih najranijih dana pridavali važnost tjelesnom vježbanju i sportu pa su i aktivno trenirali i sudjelovali na natjecanjima (Neljak, 2013.).

Motivacija i ideja za ovo istraživanje proizašla je iz dosadašnjih iskustava da se sportske aktivnosti stavljuju u drugi plan kada se radi o nastavnim aktivnostima. Iako su dosadašnja istraživanja potvrdila pozitivan odnos učitelja i učiteljica prema nastavi tjelesno-zdravstvene kulture, uz pojačan strah od ozljeda na nastavi (Bosnar, K. i sur., 1999.), rezultati drugih istraživanja pokazuju da nastavnici razredne nastave imaju veći afinitet prema nastavi koja se odvija u razredu. (Tomljenović, B. i sur., 2008.).

Hipoteze ovog istraživanja postavljene su u skladu s iskustvenim pojavama. Nastavnici muškog spola imaju pozitivniji stav prema sportu općenito, skloniji su različitim sportovima, skloniji su timskim sportovima i sportovima koji zahtijevaju veću razinu fizičke pripremljenosti.

Pretpostavka je da su nastavnice sklonije rekreacijskim sportovima, sportovima koji ne iziskuju profesionalan pristup, koji su niskog intenziteta te koji sadrže jednostavne strukture kretanja i koji sadrže visok stupanj estetske

komponente izvođenja pokreta.

Isto tako, može se pretpostaviti da su stariji nastavnici negativniji u stavu prema sportskim aktivnostima, a da nastavnici koji se do sada nisu bavili sportom imaju negativniji stav prema sportu od nastavnika koji su se bavili sportom rekreativno ili profesionalno.

Ukoliko nastavnici ne izražavaju pozitivan stav prema sportu, velika je vjerojatnost da će velik dio učenika prema učenju po modelu prihvatići slične stavove.

Sve su to pitanja na koja će se ovim istraživanjem nastojati odgovoriti.

2.1. Cilj istraživanja

Cilj istraživanja je ispitati razlike u stavovima o sportu nastavnika osnovnih i srednjih škola u Slavonskom Brodu s obzirom na dob, spol i njihov profesionalni status (rad u razrednoj, predmetnoj i srednjoškolskoj nastavi).

3. METODE ISTRAŽIVANJA

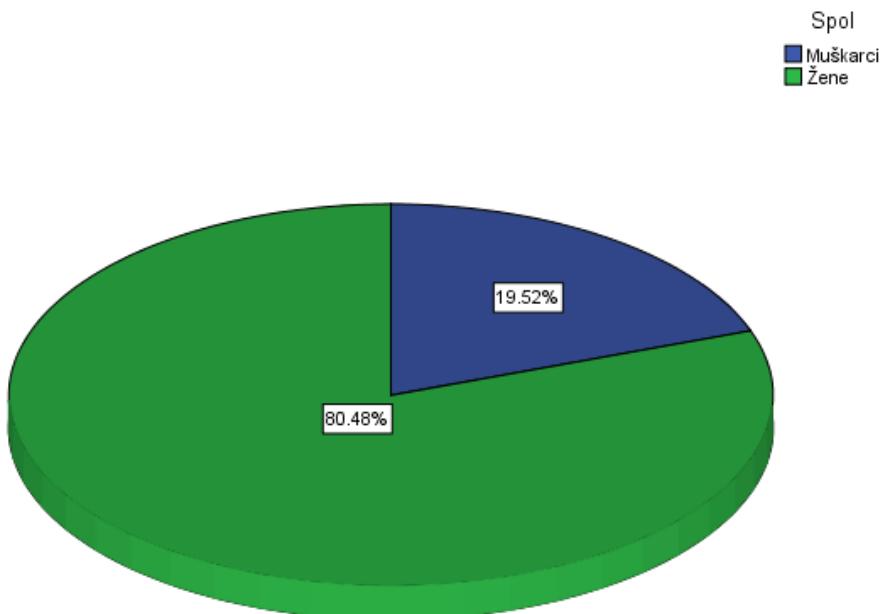
3.1 Varijable

U istraživanju je korišten upitnik PS2 koji je razvio Franjo Prot (u prilogu). Sastoji se od 52 pitanja na koja ispitanici odgovaraju odabiranjem broja na gradacijskoj skali od 1 do 5, ovisno o stupnju sklonosti prema pojedinom sportu. Sadrži i pitanja iz kojih saznajemo o dosadašnjim iskustvima u sportu ispitanika. Upitniku su pridružena pitanja o dobi i spolu te profesionalnom statusu nastavnika, odnosno o tome radi li se o nastavnicima razredne, predmetne ili srednjoškolske nastave.

3.2 Uzorak ispitanika

Istraživanje je provedeno u mjesecu travnju 2015. godine. Uzorak ispitanika obuhvatio je 210 učitelja, razredne, predmetne i srednjoškolske nastave iz 6 različitih škola u Slavonskom Brodu. Dob ispitanika je od 24 do 66 godina.

Može se uočiti da je 19.52% ispitanika muškog spola, a 80.48% ispitanika ženskog spola (*slika 1*).

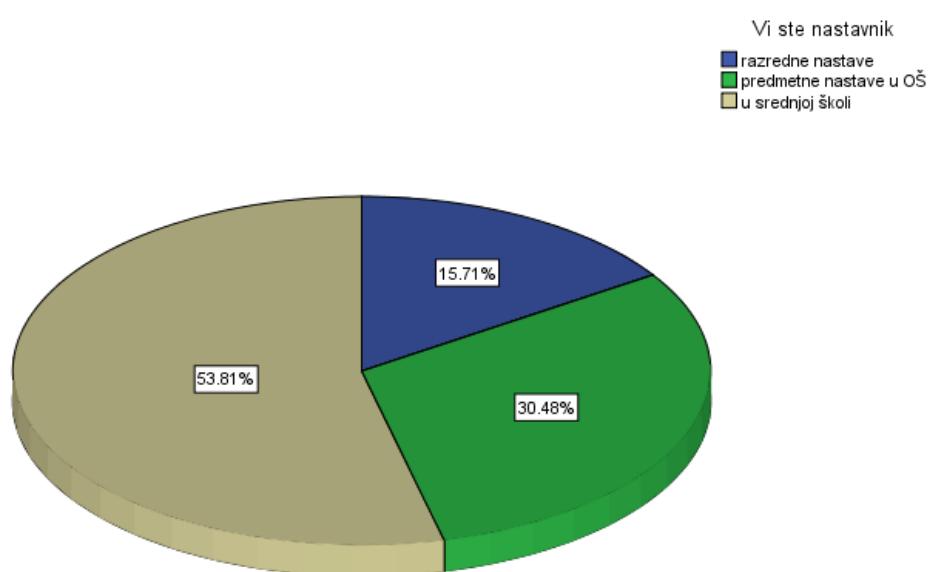
Slika 1. Distribucija ispitanika prema spolu.

Od 210 ispitanika koji su pristupili mjerenu, njih 117, odnosno 55.71 %, imalo je 40 godina i manje, dok je njih 93, odnosno 44.29 %, bilo starije od 40 godina (*tablica 1*).

Tablica 1. Dob ispitanika

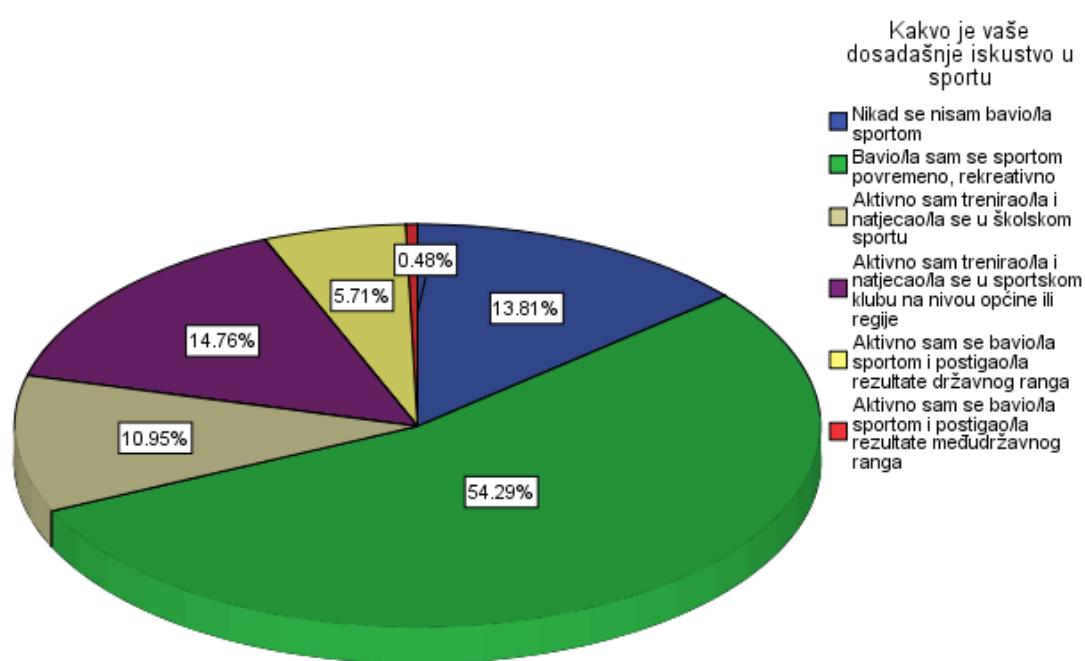
		Broj	Postotak
Dob	40 godina i manje	117	55.71 %
	Iznad 40 godina	93	44.29 %
	Ukupno	210	100.00 %

Na sljedećem je grafikonu prikazana raspodjela ispitanika s obzirom na to u kojem nastavnom segmentu rade. 15.71% ispitanika su nastavnici razredne nastave, 30.48% ispitanika su nastavnici predmetne nastave u OŠ, dok su 53.81% ispitanika nastavnici u srednjoj školi (*slika 2*).

Slika 2. Distribucija ispitanika prema profesionalnom statusu.

Na pitanje *Kakvo je vaše dosadašnje iskustvo u sportu?* 13.81% ispitanika odgovorilo je kako se *nikad nisu bavili sportom*, 54.29% navodi kako su se *bavili sportom povremeno, rekreativno*, 10.95% navodi kako su *aktivno trenirali i natjecali se u školskom sportu*, 14.76% navodi kako su *aktivno trenirali natjecali se u sportskom klubu na nivou općine ili regije*, 5.71% navodi kako su se *aktivno bavili sportom i postigli rezultate državnog ranga*, a 0.48% navodi kako su se *aktivno bavili sportom i postigli rezultate međudržavnog ranga* (slika 3).

Slika 3. Distribucija odgovora na pitanje o intenzitetu dosadašnjeg bavljenja nekim sportom.

U tablici 2 nalaze se odgovori ispitanika na pitanje *Kojim ste se sportom aktivno bavili?*. Odgovori su poredani od sporta kojim se bavilo najviše ispitanika do sporta kojim se bavilo najmanje ispitanika.

Tablica 2. Distribucija odgovora na pitanje o sportu kojim su se ispitanici ranije bavili.

		Broj	Postotak
Kojim ste se sportom aktivno bavili?	bez odgovora	120	57.1%
	Rukomet	32	15.2%
	Košarka	15	7.1%
	Odbojka	12	5.7%
	Nogomet	12	5.7%
	Karate	3	1.4%
	Stolni tenis	2	1.0%
	Veslanje	2	1.0%
	Aerobika	2	1.0%
	Koturaljkanje	1	0.5%
	Sportska gimnastika	1	0.5%
	Akrobatika	1	0.5%
	Plesovi	1	0.5%
	Judo	1	0.5%
	Taekwondo	1	0.5%
	Biciklizam	1	0.5%
	Tenis	1	0.5%
	Kajakaštvo i kanuistika	1	0.5%
	Bodybuilding	1	0.5%
	Ukupno	210	100.0%

Pogledaju li se odgovori ispitanika u tablici 2, može se vidjeti da se najviše ispitanika u nekom ranijem životnom periodu bavilo rukometom, njih trideset i dvoje ili 15.2%, a zatim košarkom, njih petnaestero, odnosno 7.1%. Odbojkom se bavilo dvanaestero ispitanika, odnosno 5.7%, a isto se toliko bavilo i nogometom. Troje ispitanika, odnosno 1.4%, bavilo se karateom, dok su se aerobikom, stolnim tenisom i veslanjem bavila samo po dva ispitanika (1%). Ostalim se navedenim sportovima bavila samo po jedna osoba, odnosno 0.5% ispitanika.

Čak 120 ispitanika, odnosno 57.1%, nije odgovorilo na pitanje *Kojim ste se sportom aktivno bavili?* iako je 91 ispitanik od tih 120 odgovorio da se bavio nekim sportom barem na rekreativnoj razini.

Naime, u prethodnom je anketnom pitanju 29 ispitanika, odnosno njih 13.8%, navelo kako se uopće nisu bavili sportom pa je razumljivo da ni na sljedeće pitanje, o konkretnom sportu, nisu odgovorili.

Iz prikazanih rezultata (*Tablica 2*) može se zaključiti da su se ispitanici općenito u nekom životnom razdoblju najviše bavili sljedećim sportovima: rukomet (15.2%), nogomet (7.1%), košarka (5.7%), odbojka (5.7%) i karate (1.4%). Razlog toj distribuciji možemo tražiti u popularnosti sporta i dostupnosti sportskih klubova u Slavonskom Brodu. Zato nije iznenađenje da je karate rangiran na više mjesto nego npr. plivanje jer je u Slavonskom Brodu oduvijek djelovao karate klub za koji su djeca uvijek pokazivala veliki interes. Bazeni u Slavonskom Brodu izgrađeni su tek 2013. godine pa možemo pretpostaviti da bi za nekoliko narednih godina distribucija sličnih podataka bila različita. Popularnosti određenih sportova sigurno pridonosi i BDP po stanovniku koji je u Brodsko-posavskoj županiji dugo godina na neslavnom zadnjem mjestu u Hrvatskoj pa su sportovi koji zahtijevaju posebne uvjete i potrebna pomagala rangirani na nižem mjestu nego sportovi koji ne iziskuju posebne troškove.

3.3 Metode obrade podataka

Podaci su analizirani uz pomoć programa STATISTICA 12.0 FOR WINDOWS. U prvom su koraku za sve varijable određene frekvencije, aritmetičke sredine i standardne devijacije.

Opći stav prema sportu definiran je kao prva glavna komponenta matrice korelacija čestica upitnika PS2. Razlike u općem stavu triju subuzoraka podijeljenih na podgrupe starijih i mlađih od 40 godina određene su univarijatnom dvofaktorskom analizom varijance. Rezultati su prikazani u odgovarajućim tablicama.

4. REZULTATI I RASPRAVA

U tablici 3 nalaze se srednje vrijednosti sportova i pripadajuće im standardne devijacije, na ukupnom uzorku od 210 ispitanika, s tim da su vrijednosti aritmetičkih sredina sportova rangirane od sporta ocijenjenog s najvišom prosječnom vrijednosti prema sportu ocijenjenom s najnižom prosječnom vrijednosti.

Tablica 3. Aritmetičke sredine (AS), standardne devijacije (SD), procjena 52 sporta.

Poredano prema vrijednosti aritmetičke sredine, od sporta ocijenjenog s najvišom prosječnom ocjenom prema najnižoj. Ukupni uzorak: 210 ispitanika.

Sportovi	AS	SD
plivanje	4,02	0,97
plesovi	3,85	1,27
biciklizam	3,79	1,21
odbojka	3,55	1,17
badminton	3,53	1,33
tenis	3,39	1,29
planinarenje	3,27	1,43
aerobika	3,19	1,41
rukomet	3,18	1,44
kuglanje	3,07	1,19
sanjkanje	2,98	1,25
stolni tenis	2,98	1,28
skijanje	2,87	1,35
koturaljkanje	2,86	1,32
košarka	2,84	1,40
klizanje	2,67	1,20
atletika	2,62	1,34
streljaštvo	2,59	1,50
konjički sport	2,54	1,39
orientacijski sport	2,33	1,30
streljaštvo	2,30	1,35

boćanje	2,29	1,19
ritmička gimnastika	2,28	1,29
automobilizam i motociklizam	2,22	1,49
veslanje	2,20	1,26
sportska gimnastika	2,19	1,21
ronjenje	2,17	1,37
alpinizam	2,13	1,29
nogomet	2,09	1,41
kajakaštvo i kanuistika	2,04	1,17
karate	2,03	1,28
mačevanje	2,02	1,23
sinkronizirano plivanje	2,01	1,14
skijanje na vodi	2,01	1,23
judo	2,00	1,27
vaterpolo	1,99	1,20
jedrenje na dasci	1,98	1,17
padobranstvo	1,98	1,28
taekwondo	1,96	1,21
sportsko zrakoplovstvo	1,90	1,24
baseball	1,89	1,09
akrobatika	1,84	1,07
skokovi u vodu	1,83	1,03
sportski ribolov	1,81	1,08
hokej na travi	1,80	0,98
dizanje utega	1,74	1,12
boks	1,65	1,16
podvodni ribolov	1,61	1,09
hokej na ledu	1,60	1,01
hrvanje	1,56	1,03
ragbi	1,56	0,97
body building	1,55	0,95

Rezultati ankete pokazali su da su najpoželjniji sportovi u populaciji nastavnika osnovnih i srednjih škola plivanje, plesovi, biciklizam, odbojka, badminton, tenis, planinarenje, aerobika, rukomet i kuglanje. Toj raspodjeli rezultata svakako pridonosi veliki udio žena (80 %) u ispitanoj populaciji jer nabrojani sportovi zauzimaju i vodeća mjesta popularnosti među sportovima koje su birale žene.

Sljedeća tablica 4 prikazuje srednje ocjene sportova i njihove standardne devijacije, na uzorku od 41 ispitanika muškog i 169 ispitanika ženskog spola, a sve poređano od najviše srednje ocjene prema najnižoj.

Tablica 4. Srednje ocjene sportova, na uzorku od 41 ispitanika muškog i 169 ispitanika ženskog spola. Poredano od najviše srednje ocjene prema najnižoj. AS = aritmetička sredina, SD = standardna devijacija.

Muškarci			Žene		
Sport	AS	SD	Sport	AS	SD
nogomet	3,93	1,31	plesovi	4,18	0,99
biciklizam	3,85	1,28	plivanje	4,09	0,95
stolni tenis	3,85	0,99	biciklizam	3,78	1,20
košarka	3,81	1,12	badminton	3,58	1,34
tenis	3,81	1,10	odbojka	3,56	1,16
plivanje	3,73	1,03	aerobika	3,49	1,32
rukomet	3,61	1,22	tenis	3,28	1,31
odbojka	3,51	1,23	planinarenje	3,22	1,44
planinarenje	3,46	1,38	sanjanje	3,08	1,24
skijanje	3,39	1,26	rukomet	3,07	1,47
badminton	3,32	1,27	kuglanje	3,05	1,19
streljaštvo	3,29	1,44	koturaljkanje	3,04	1,30
kuglanje	3,17	1,20	klizanje	2,76	1,22
veslanje	3,02	1,35	stolni tenis	2,76	1,25
atletika	2,98	1,21	skijanje	2,75	1,35
automobilizam i motociklizam	2,98	1,48	košarka	2,61	1,36
kajakaštvo i kanuistika	2,95	1,34	atletika	2,54	1,35
orientacijski sport	2,95	1,48	konjički sport	2,51	1,38
vaterpolo	2,85	1,32	ritmička gimnastika	2,49	1,32
alpinizam	2,81	1,55	streljaštvo	2,41	1,47
boćanje	2,81	1,31	orientacijski sport	2,18	1,21

ronjenje	2,78	1,49	sportska gimnastika	2,18	1,25
streljačarstvo	2,78	1,44	streljačarstvo	2,18	1,31
konjički sport	2,66	1,43	boćanje	2,17	1,13
skijanje na vodi	2,66	1,35	sinkronizirano plivanje	2,09	1,19
podvodni ribolov	2,63	1,45	ronjenje	2,02	1,31
judo	2,59	1,48	veslanje	2,01	1,16
sportski ribolov	2,59	1,38	automobilizam i motociklizam	1,98	1,26
jedrenje na dasci	2,54	1,34	alpinizam	1,97	1,17
sanjkanje	2,54	1,21	karate	1,95	1,28
plesovi	2,49	1,40	mačevanje	1,94	1,19
baseball	2,46	1,19	padobranstvo	1,86	1,21
padobranstvo	2,46	1,43	taekwondo	1,86	1,19
ragbi	2,46	1,31	judo	1,85	1,18
sportsko zrakoplovstvo	2,44	1,43	skijanje na vodi	1,85	1,14
dizanje utega	2,42	1,34	jedrenje na dasci	1,85	1,09
hrvanje	2,42	1,36	akrobatika	1,83	1,09
taekwondo	2,39	1,22	kajakaštvo i kanuistika	1,82	1,01
karate	2,37	1,28	vaterpolo	1,78	1,07
mačevanje	2,37	1,37	sportsko zrakoplovstvo	1,77	1,15
klizanje	2,29	1,03	skokovi u vodu	1,76	1,00
hokej na ledu	2,27	1,30	baseball	1,75	1,02
hokej na travi	2,27	1,07	hokej na travi	1,69	0,93
boks	2,24	1,45	nogomet	1,65	1,02
sportska gimnastika	2,2	1,08	sportski ribolov	1,62	0,90
koturaljkanje	2,12	1,14	dizanje utega	1,58	1,00
skokovi u vodu	2,12	1,10	boks	1,50	1,04
aerobika	1,98	1,13	body building	1,46	0,85
body building	1,95	1,24	hokej na ledu	1,43	0,86
akrobatika	1,85	0,99	podvodni ribolov	1,37	0,81
sinkronizirano plivanje	1,71	0,87	hrvanje	1,36	0,81
ritmička gimnastika	1,44	0,71	ragbi	1,34	0,72

Žene su među prvih deset sportova kojima su najsklonije odabrale sljedeće sportove: plesovi, plivanje, biciklizam, badminton, odbojka, aerobika, tenis, planinarenje, sanjkanje i rukomet.

Muška je populacija među prvih deset sportova kojima je najsklonija odabrala sljedeće sportove: nogomet, biciklizam, stolni tenis, tenis, košarka, plivanje, rukomet, odbojka, planinarenje i skijanje.

U sklonostima prema dalnjem bavljenju sportom žene su odabirale sportove poput plesa, badmintona, koturaljkanja, klizanja i aerobika, dok su isti sportovi među muškom populacijom na zadnjim mjestima sklonosti. Razloge tome treba tražiti u dubljim kulturološkim utjecajima koji nisu ispitivani ovim istraživanjem. Sportovi koji su jednako popularni među muškarcima i ženama, tj. koje su obje populacije odabirale s otprilike jednakim sklonostima su tenis, plivanje, biciklizam i planinarenje.

Sportovi prema kojima ispitana populacija nije iskazala preveliki interes su bodybuilding, hrvanje, ragbi, hokej na ledu, podvodni ribolov, dizanje utega... Razloge tome možemo tražiti u negativnoj percepciji javnosti nekih sportova, npr. bodybuildinga, nepovoljnim uvjetima za rad i treniranje istih, npr. podvodnog ribolova, hokeja na ledu. Negativnom stavu prema nekim sportovima, npr. hrvanju, dizanju utega ili boksu, svakako doprinosi i percipiranje tih sportova kao teških za bavljenje njima pa je rezultat toga izbjegavanje takvih sportskih aktivnosti.

Među muškom populacijom sportovi koji nisu naročito popularni su ritmička gimnastika, sinkronizirano plivanje, bodybuilding, aerobika. Razlog tome možemo tražiti u kulturološkim čimbenicima zbog kojih se ti sportovi percipiraju kao „ženski“. S druge strane, isti sportovi pripadaju skupini konvencionalno estetskih aktivnosti u kojima se traži prvenstveno ljepota izvedbe. Među ženskom populacijom titulu „nepopularnih“ sportova nose ragbi, hrvanje, podvodni ribolov, hokej na ledu, bodybuilding, boks i dizanje utega. Ponovno razloge možemo tražiti u socio-kulturološkim, ali i u antropološkim čimbenicima koji u ovom istraživanju nisu analizirani.

Slijede rezultati frekvencije (f) odgovora i postotci (%) za 10 najbolje ocijenjenih sportova, na ukupnom uzorku od 210 ispitanika, poredani od sporta s najvećom prosječnom ocjenom prema sportu s najmanjom prosječnom ocjenom.

Tablica 5. **Plivanje**, prosječna ocjena na ukupnom uzorku: 4,02

Odgovor	f	%
Nikako se ne bih bavio/la	5	2,38
Ne bih se želio/la baviti	8	3,81
Bavio/la bih se povremeno	43	20,48
Rado bih se bavio/la	76	36,19
Svakako bih se bavio/la	78	37,14

Od svih je ponuđenih sportova najvišu prosječnu ocjenu dobilo plivanje. Tome vjerojatno pridonosi percepcija plivanja kao sporta koji nije stereotipno predodređen da se njime bave isključivo žene ili muškarci (Bosnar, Žugaj, 2008.).

Tablica 6. **Plesovi**, prosječna ocjena na ukupnom uzorku: 3,85

Odgovor	f	%
Nikako se ne bih bavio/la	16	7,62
Ne bih se želio/la baviti	17	8,10
Bavio/la bih se povremeno	40	19,05
Rado bih se bavio/la	46	21,90
Svakako bih se bavio/la	91	43,33

Plesovi su dobili prosječnu ocjenu 3,85. Zanimljivo je da je najviše ispitanika, njih 91, dalo najveću ocjenu upravo plesovima. Razlog možemo potražiti u samom uzorku ispitanika koji uključuje 80% žena, a poznato je da su se plesovi oduvijek stereotipno svrstavali u "ženske" sportove, odnosno aktivnosti (Bosnar, Žugaj, 2008.).

Tablica 7. **Biciklizam**, prosječna ocjena na ukupnom uzorku: 3,79

Odgovor	f	%
Nikako se ne bih bavio/la	14	6,67
Ne bih se želio/la baviti	17	8,10
Bavio/la bih se povremeno	45	21,43
Rado bih se bavio/la	57	27,14
Svakako bih se bavio/la	77	36,67

Biciklizam je na trećem mjestu po popularnosti. Visoko je mjesto zauzeo zahvaljujući svojoj širokoj rasprostranjenosti u rekreativskom smislu na području Slavonskog Broda.

Tablica 8. **Odbojka**, prosječna ocjena na ukupnom uzorku: 3,55

Odgovor	f	%
Nikako se ne bih bavio/la	12	5,71
Ne bih se želio/la baviti	26	12,38
Bavio/la bih se povremeno	62	29,52
Rado bih se bavio/la	54	25,71
Svakako bih se bavio/la	56	26,67

Odbojka i rukomet jedini su ekipni sportovi među deset najbolje ocijenjenih sportova. Na svojoj popularnosti odbojka može zahvaliti tradicionalno aktivnom klubu u Slavonskom Brodu i velikom udjelu ženskih ispitanika u ovom istraživanju. I druga su istraživanja potvrdila (Bosnar, 2008; Prot F., Chin, Gošnik, Prot S., 2011.) odbojci epitet "ženskog" sporta.

Tablica 9. **Badminton**, prosječna ocjena na ukupnom uzorku: 3,53

Odgovor	f	%
Nikako se ne bih bavio/la	26	12,38
Ne bih se želio/la baviti	19	9,05
Bavio/la bih se povremeno	45	21,43
Rado bih se bavio/la	58	27,62
Svakako bih se bavio/la	62	29,52

Iako u Slavonskom Brodu ne djeluje nijedan badminton-klub, a nema ni profesionalnih igrača, badminton je zbog svoje dostupnosti jako dobro prihvaćen kao rekreacijski sport, koji kao takav ne zahtijeva pravi teren i skupa pomagala.

Tablica 10. **Tenis**, prosječna ocjena na ukupnom uzorku: 3,39

Odgovor	f	%
Nikako se ne bih bavio/la	25	11,90
Ne bih se želio/la baviti	25	11,90
Bavio/la bih se povremeno	52	24,76
Rado bih se bavio/la	60	28,57
Svakako bih se bavio/la	48	22,86

Tenis je među poželjnijim individualnim sportovima u Slavonskom Brodu zbog aktivnog teniskog kluba koji ima vrlo dugu tradiciju, koji je većinom usmjeren prema rekreacijskim igračima, a u kojem su školu tenisa završila mnoga djeca.

Tablica 11. **Planinarenje**, prosječna ocjena na ukupnom uzorku: 3,27

Odgovor	f	%
Nikako se ne bih bavio/la	40	19,05
Ne bih se želio/la baviti	21	10,00
Bavio/la bih se povremeno	43	20,48
Rado bih se bavio/la	55	26,19
Svakako bih se bavio/la	51	24,29

Budući da je na Slavonski Brod naslonjeno brdo koje je popularno izletničko okupljalište Brođana, ne iznenađuje da je planinarenje visoko rangirano među sportovima kod učitelja i nastavnika osnovnih i srednjih škola u Slavonskom Brodu.

Tablica 12. **Aerobika**, prosječna ocjena na ukupnom uzorku: 3,19

Odgovor	f	%
Nikako se ne bih bavio/la	36	17,14
Ne bih se želio/la baviti	38	18,10
Bavio/la bih se povremeno	33	15,71
Rado bih se bavio/la	56	26,67
Svakako bih se bavio/la	47	22,38

Aerobika je popularan rekreativski sport, a u ukupnim rezultatima zauzima relativno visoko 8. mjesto, ponovno zbog visokog udjela ispitanika ženskog spola. Njezin stereotipni status sličan je kao i za plesove (Bosnar, Zugaj, 2008.).

Tablica 13. **Rukomet**, prosječna ocjena na ukupnom uzorku: 3,18

Odgovor	f	%
Nikako se ne bih bavio/la	40	19,05
Ne bih se želio/la baviti	28	13,33
Bavio/la bhi se povremeno	49	23,33
Rado bih se bavio/la	41	19,52
Svakako bih se bavio/la	52	24,76

Rukomet je sport kojim se najviše ispitanika bavilo u nekom ranijem periodu života (tablica 2). U Slavonskom Brodu djeluje nekoliko aktivnih rukometnih klubova u kojima treniraju učenici i učenice.

Tablica 14. **Kuglanje**, prosječna ocjena na ukupnom uzorku: 3,07

Odgovor	f	%
Nikako se ne bih bavio/la	27	12,86
Ne bih se želio/la baviti	34	16,19
Bavio/la bih se povremeno	72	34,29
Rado bih se bavio/la	51	24,29
Svakako bih se bavio/la	26	12,38

Kuglanje je sportska aktivnost koja se veže uz društvo i slobodno vrijeme. Popularnosti kuglanja u Slavonskom Brodu doprinose brojni rekreativski kuglački klubovi koji organiziraju natjecanja koja su redovito dobro medijski popraćena.

Slijede tablice frekvencije (f) odgovora i postotci (%) za 10 najlošije ocijenjenih sportova, na ukupnom uzorku od 210 ispitanika, poredani od sporta s najmanjom prosječnom ocjenom prema sportu s najvećom prosječnom ocjenom.

Tablica 15. **Bodybuilding**, prosječna ocjena na ukupnom uzorku: 1,55

Odgovor	f	%
Nikako se ne bih bavio/la	141	67,14
Ne bih se želio/la baviti	40	19,05
Bavio/la bih se povremeno	15	7,14
Rado bih se bavio/la	10	4,76
Svakako bih se bavio/la	4	1,90

Sport kojemu su nastavnici u Slavonskom Brodu najneskloniji i kojim bi se najmanje voljeli baviti je bodybuilding. Uzroci slabe popularnosti nisu istraživani ovom studijom. Razlog može biti zbog negativne percepcije bodybuildinga kao sporta u kojem se uspjeh ocjenjuje prema fizičkom izgledu natjecatelja.

Tablica 16. **Ragbi**, prosječna ocjena na ukupnom uzorku: 1,56

Odgovor	f	%
Nikako se ne bih bavio/la	140	66,67
Ne bih se želio/la baviti	42	20,00
Bavio/la bih se povremeno	15	7,14
Rado bih se bavio/la	7	3,33
Svakako bih se bavio/la	6	2,86

Ragbi je percipiran kao grub sport (Bosnar, Žugaj, 2008.), stereotipno “muški”. To je sport koji je popularan u anglosaksonskim zemljama, a tek se odnedavno počeo prakticirati na terenima u Hrvatskoj. U Slavonskom Brodu djeluje samo jedan ragbi-klub, osnovan 2014. godine, stoga ne čudi slaba sklonost ispitanika bavljenju tim sportom.

Tablica 17. **Hrvanje**, prosječna ocjena na ukupnom uzorku: 1,56

Odgovor	f	%
Nikako se ne bih bavio/la	144	68,57
Ne bih se želio/la baviti	38	18,10
Bavio/la bih se povremeno	13	6,19
Rado bih se bavio/la	6	2,86
Svakako bih se bavio/la	9	4,29

Hrvanje kao stereotipno “muški” sport (Bosnar, Žugaj, 2008.) slabo je ocijenjeno i među muškarcima i među ženama u uzorku ispitanika. Hrvanje je sport bliskog kontakta, zahtijeva visoku fizičku pripremljenost i kao rekreativski sport nije popularan u Slavonskom Brodu.

Tablica 18. **Hokej na ledu**, prosječna ocjena na ukupnom uzorku: 1,60

Odgovor	f	%
Nikako se ne bih bavio/la	139	66,19
Ne bih se želio/la baviti	38	18,10
Bavio/la bih se povremeno	19	9,05
Rado bih se bavio/la	7	3,33
Svakako bih se bavio/la	7	3,33

Iako hokej na ledu u posljednje vrijeme dobiva na popularnosti zahvaljujući relativno uspješnom hrvatskom klubu Medveščak na natjecanjima u Europi, nastavnici Slavonskog Broda dali su sportu niske ocjene jer nisu skloni prakticiranju istog.

Tablica 19. **Podvodni ribolov**, prosječna ocjena na ukupnom uzorku: 1,61

Odgovor	f	%
Nikako se ne bih bavio/la	145	69,05
Ne bih se želio/la baviti	26	12,38
Bavio/la bih se povremeno	24	11,43
Rado bih se bavio/la	5	2,38
Svakako bih se bavio/la	10	4,76

Budući da je Slavonski Brod grad u srcu Slavonije, ne čudi slaba popularnost podvodnog ribolova među nastavnicima kontinentalnog grada. Možda bi rezultati bili drugačiji na uzorku populacije nekog grada na obali mora.

Tablica 20. **Boks**, prosječna ocjena na ukupnom uzorku: 1,65

Odgovor	f	%
Nikako se ne bih bavio/la	147	70,00
Ne bih se želio/la baviti	22	10,48
Bavio/la bih se povremeno	21	10,00
Rado bih se bavio/la	8	3,81
Svakako bih se bavio/la	12	5,71

Boks kao stereotipno “muški” sport (Bosnar, Žugaj, 2008.) slabo je ocijenjen među ženama, ali i među muškarcima. Tradicionalno je percipiran kao grub borilački sport (Prot F., Chin, Gošnik, Prot S., 2011.).

Tablica 21. **Dizanje utega**, prosječna ocjena na ukupnom uzorku: 1,74

Odgovor	f	%
Nikako se ne bih bavio/la	128	60,95
Ne bih se želio/la baviti	37	17,62
Bavio/la bih se povremeno	24	11,43
Rado bih se bavio/la	13	6,19
Svakako bih se bavio/la	8	3,81

Dizanje utega nepopularan je sport u nastavničkoj populaciji u Slavonskom Brodu zbog posebne fizičke spreme koju sport zahtijeva, a sama aktivnost vjerojatno nije privlačna uzorku ispitivane populacije.

Tablica 22. **Hokej na travi**, prosječna ocjena na ukupnom uzorku: 1,80

Odgovor	f	%
Nikako se ne bih bavio/la	106	50,48
Ne bih se želio/la baviti	55	26,19
Bavio/la bih se povremeno	36	17,14
Rado bih se bavio/la	10	4,76
Svakako bih se bavio/la	3	1,43

Hokej na travi je u Slavonskom Brodu nepoznat sport, zahtijeva posebne uvjete pa ne iznenađuje da je ocijenjen relativno niskim ocjenama sklonosti.

Tablica 23. **Sportski ribolov**, prosječna ocjena na ukupnom uzorku: 1,81

Odgovor	f	%
Nikako se ne bih bavio/la	112	53,33
Ne bih se želio/la baviti	51	24,29
Bavio/la bih se povremeno	30	14,29
Rado bih se bavio/la	9	4,29
Svakako bih se bavio/la	8	3,81

Sportski ribolov iznenađujuće je loše ocijenjen. Iako je Slavonski Brod grad na rijeci s kojom živi u relativno dobrom odnosu i svakodnevno se uz rijeku okupljaju rekreacijski ribolovci, sportski ribolov relativno je loše ocijenjen jer se ribolov stereotipno smatra "muškom" aktivnošću (Bosnar, Žugaj, 2008.).

Tablica 24. **Skokovi u vodu**, prosječna ocjena na ukupnom uzorku: 1,83

Odgovor	f	%
Nikako se ne bih bavio/la	107	50,95
Ne bih se želio/la baviti	53	25,24
Bavio/la bih se povremeno	32	15,24
Rado bih se bavio/la	15	7,14
Svakako bih se bavio/la	3	1,43

Skokovima u vodu nastavnici u Slavonskom Brodu nisu skloni. Možemo pretpostaviti da je razlog tome veliki stupanj vještine koju sport zahtijeva, ali i to što u Slavonskom Brodu nema skakaonice.

Tablica 25. Rezultati univarijatne trofaktorske analize varijance općeg stava prema sportu s obzirom na spol, dob i profesionalni status.

Faktor	Suma kvadrata	Stupnjevi slobode	Prosječni kvadrati	F-vrijednost	Značajnost F - testa
Spol (M/Ž)	30,5546	1	30,55460	35,43985	0,000000
Profesionalni status (razredna/predmetna/srednjoškolska nastava)	0,9047	2	0,45237	0,52470	0,592524
Dob (mlađi/stariji od 40 godina)	2,2273	1	2,22735	2,58347	0,109524
Pogreška	176,7415	205	0,86215		

Univarijatna trofaktorska analiza varijance općeg stava prema sportu s obzirom na spol, dob i profesionalni status pokazala je da postoji statistički značajna razlika samo s obzirom na spol, odnosno muška je populacija pokazala da ima bolji stav prema sportu. Prema rezultatima istraživanja stariji od 40 godina i mlađi od te granice ne razlikuju se u općem stavu prema sportu, a također nije nađena razlika između nastavnika u razrednoj nastavi te nastavnika u predmetnoj nastavi u osnovnim i srednjim školama.

Osim što su iskazali općenito pozitivniji stav prema sportu nego žene, muškarci iz uzorka ispitivane populacije statistički su se značajno aktivnije bavili sportom u ranijem životnom periodu nego žene (*tablica 26*).

Tablica 26. Univarijatna analiza varijance postignuća u sportu s obzirom na spol

Faktor	Suma kvadrata	Stupnjevi slobode	Prosječni kvadrat	F-vrijednost	Značajnost F - testa
Spol	25,9425	1	25,9425	23,4436	0,000003
Pogreška	230,1717	208	1,1066		

Sociološko-kulturološki je opće prihvaćeno da se u ranom djetinjstvu djeci dodjeljuju uloge koje su determinirane spolom, tako da postoje “muški” i “ženski” poslovi (Bem, 1981.). Prema tome, sociološke norme od djevojčica zahtijevaju pasivnije i pokornije ponašanje, a od dječaka se očekuje aktivnije i agresivnije ponašanje (Koivula, 1995.). Dodijeljeni obrasci ponašanja često se protežu i kasnije u pubertet, adolescenciju i u odraslo doba (Blakemore, 2004.; Cherney and London, 2006.). To objašnjava aktivnije bavljenje sportom muških ispitanika u nekom ranijem periodu života, a i sadašnji pozitivniji stav prema sportu od ispitanika ženskog spola.

6. ZAKLJUČAK

Cilj ovog istraživanja bio je ispitati stavove prema sportu učitelja i nastavnika osnovnih i srednjih škola u Slavonskom Brodu.

Istraživanje je provedeno na uzorku od 210 ispitanika, a u istraživanju je korišten upitnik PS2 koji je razvio Franjo Prot. Karakteristike istraživanih varijabli opisane su u odgovarajućim sekcijama ovog rada.

Rezultati su pokazali da je opći stav nastavnika prema sportu različit u odnosu na spol ispitanika. Tako su muškarci pokazali općenito pozitivniji stav prema sportu nego žene. Muškarci su bili aktivniji u bavljenju sportom u nekom ranijem životnom razdoblju. Nije dokazana razlika u odnosu na varijablu profesionalnog statusa, tj. radi li nastavnik u razrednoj, predmetnoj nastavi ili srednjoj školi. Također, nije dokazana razlika u odnosu na starost ispitanika, tj. stariji ispitanici nisu pokazali negativniji stav prema sportu nego mlađi.

Smatram kako je stav nastavnika osnovnih i srednjih škola prema sportu uvjetovan brojnim kulturnoškim, odnosno situacijskim utjecajima određenog mesta. Tome svakako pridonosi dostupnost sportskih sadržaja, kao i razvijanje svijesti o važnosti sporta za zdravlje i kvalitetu života pojedinca.

Nastavnici, kao modeli ponašanja, u tome sigurno imaju značajnu ulogu pa je od iznimne važnosti da budu promotori zdravog života, bez obzira na radno mjesto, spol, dob i jesu li se ikada aktivno bavili sportom ili nisu. Buduće će im generacije sigurno biti zahvalne.

6. LITERATURA

1. Andrijašević, M. (2000). Rekreacijom do zdravlja i ljepote. Zagreb: Fakultet za fizičku kulturu.
2. Andrijašević, M., & Bonacin, D. (1997). Subjective discomforts in adult women in relation to chronological age and engagement in kinesiological activities. *Kinesiology*, 29(1), 71-74.
3. Bem, S.L. (1981). Gender schema theory: a cognitive account of sex typing. *Psychological Review* 88: 354–364. DOI: 10.1037/0033-295X.88.4.354.
4. Blakemore, J. E. O. (2003). Children's belief about violating gender norms: Boys shouldn't look like girls, and girls shouldn't act like boys. *Sex Roles*, 48, 411–419.
5. Bosnar, K., Prot, F., Šafarić, Z. (1999.) Učiteljice i učitelji u razrednoj nastavi - odnos prema provođenju nastave tjelesne i zdravstvene kulture. Zbornik radova "8. Ijetna škola pedagoga fizičke kulture" (V. Findak, ur.). Rovinj, pp: 48-51.
6. Bosnar, K. i Žugaj, S. (2008.). Gender Typing of sports in Croatian University Students. In: Doupona Topič, M. i Ličen, S. (Eds). Sport & Culture & Society 5th Conference of the European Association for Sociology of Sport.
7. Cherney, I.D. & London, K. (2006). Gender Differences in the Toys, Television Shows, Computer Games and Outdoor Activities of 5- to 13-year-old Children. *Sex roles*, 54, 717-726.
8. Findak, V., Mironović, R., Schmidt, I., Šnajder, V. (1990). Tjelesna i zdravstvena kultura u osnovnoj školi. Priručnik za nastavnike tjelesne i zdravstvene kulture. Školska knjiga.) Zagreb.
9. Hackney, A.C. (2006). Exercise as a stressors to a human neuroendocrine system. *Medicine* (Kaunas); 42(10).

10. Heimer, S. i Rakovac, M. (2006). Tjelesno vježbanje u zaštiti i unapređenju zdravlja (Javno-zdravstvene osnove sportsko-rekreacijske medicine). Medicina sporta (ur. Stjepan Heimer i Rudi Čajavec). Kineziološki fakultet Sveučilišta u Zagrebu, str. 171-186.
11. Koivula, N. (1995). Ratings of gender Appropriateness of Sports Participation: Effects of Gender-Based Schematic Processing. Seks Roles, 33, 543-557.
12. Mišigoj-Duraković, M. i sur. (1999). Tjelesno vježbanje i zdravlje. Zagreb: Fakultet za fizičku kulturu, Grafos.
13. Mišigoj-Duraković, M., Heimer, S., Gredelj, M., Heimer, Ž., Sorić, M. Tjelesna neaktivnost u Republici Hrvatskoj. Acta Med Croat 2007;61:253-8.
14. Neljak, B. (2013.). Kineziološka metodika u osnovnom i srednjem školstvu. Zagreb. Gopal.
15. Prišlin, R. (1991.) Kada se i kako naše ponašanje slaže s našim stavovima?, U: Kolesarić, V., Krizmanić, M. i Petz, B. (ur.): Uvod u psihologiju, Zagreb.
16. Prot F., Chin P.Y., Gošnik J., Prot S., Gender stereotypes in students sport interests, Proceedings Book of FISU Conference in Shenzhen 2011, Shenzhen, National Republic of China, 2011, 163.
17. Tomljenović, B., Trajkovski Višić, B., Tomljenović F. Odnos učitelja i učiteljica rezredne nastave prema različitim oblicima rada u razrednoj nastavi - preliminarni rezultati. 17. Ljetna škola kineziologa Republike Hrvatske / Boris Neljak (ur.). - Zagreb : Hrvatski kineziološki savez , 2008. 412-416.

7. PRILOZI

Anketni upitnik PS 2 koji je razvio Franjo Prot.

<u>UPITNIK PS 2</u>																																																																																																																																																			
1. Kakvo je vaše dosadašnje iskustvo u sportu? (zaokružite jedan odgovor)																																																																																																																																																			
<table border="1"><tr><td>1. Nikad se nisam bavio/la sportom</td></tr><tr><td>2. Bavio/la sam se sportom povremeno, rekreativno</td></tr><tr><td>3. Aktivno sam trenirao/la i natjecao/la se u školskom sportu</td></tr><tr><td>4. Aktivno sam trenirao/la i natjecao/la se u sportskom klubu na nivou općine ili regije</td></tr><tr><td>5. Aktivno sam se bavio/la sportom i postigao/la rezultate državnog ranga</td></tr><tr><td>6. Aktivno sam se bavio/la sportom i postigao/la rezultate međudržavnog ranga</td></tr></table>	1. Nikad se nisam bavio/la sportom	2. Bavio/la sam se sportom povremeno, rekreativno	3. Aktivno sam trenirao/la i natjecao/la se u školskom sportu	4. Aktivno sam trenirao/la i natjecao/la se u sportskom klubu na nivou općine ili regije	5. Aktivno sam se bavio/la sportom i postigao/la rezultate državnog ranga	6. Aktivno sam se bavio/la sportom i postigao/la rezultate međudržavnog ranga																																																																																																																																													
1. Nikad se nisam bavio/la sportom																																																																																																																																																			
2. Bavio/la sam se sportom povremeno, rekreativno																																																																																																																																																			
3. Aktivno sam trenirao/la i natjecao/la se u školskom sportu																																																																																																																																																			
4. Aktivno sam trenirao/la i natjecao/la se u sportskom klubu na nivou općine ili regije																																																																																																																																																			
5. Aktivno sam se bavio/la sportom i postigao/la rezultate državnog ranga																																																																																																																																																			
6. Aktivno sam se bavio/la sportom i postigao/la rezultate međudržavnog ranga																																																																																																																																																			
2. Kojim ste se sportom aktivno bavili? (redovito trenirali i nastupali na natjecanjima)																																																																																																																																																			
Bavio/la sam se sportom:																																																																																																																																																			
3. Molimo Vas da svaki sport ocijenite tako da zaokružite:																																																																																																																																																			
- ocjenu (5) svakom sportu kojim bi se svakako željeli baviti kada bi imali mogućnosti za to;																																																																																																																																																			
- ocjenu (4) svakom sportu kojim bi se rado bavili;																																																																																																																																																			
- ocjenu (3) svakom sportu sa kojim bi se bavili povremeno ili u pogodnim okolnostima;																																																																																																																																																			
- ocjenu (2) svim onim sportovima sa kojima se ne bi željeli baviti, odnosno bavili bi se samo da nemate drugog izbora;																																																																																																																																																			
- ocjenu (1) svim onim sportovima s kojima se nikako, pod nikakvim uvjetima, ne bi htjeli baviti.																																																																																																																																																			
<table border="1"><thead><tr><th></th><th style="text-align: center;">SPORT</th><th colspan="5" style="text-align: center;">OCJENA</th></tr></thead><tbody><tr><td>1.</td><td>Klizanje</td><td style="text-align: center;">5</td><td style="text-align: center;">4</td><td style="text-align: center;">3</td><td style="text-align: center;">2</td><td style="text-align: center;">1</td></tr><tr><td>2.</td><td>Plivanje</td><td style="text-align: center;">5</td><td style="text-align: center;">4</td><td style="text-align: center;">3</td><td style="text-align: center;">2</td><td style="text-align: center;">1</td></tr><tr><td>3.</td><td>Skijanje</td><td style="text-align: center;">5</td><td style="text-align: center;">4</td><td style="text-align: center;">3</td><td style="text-align: center;">2</td><td style="text-align: center;">1</td></tr><tr><td>4.</td><td>Koturaljkanje</td><td style="text-align: center;">5</td><td style="text-align: center;">4</td><td style="text-align: center;">3</td><td style="text-align: center;">2</td><td style="text-align: center;">1</td></tr><tr><td>5.</td><td>Odbojka</td><td style="text-align: center;">5</td><td style="text-align: center;">4</td><td style="text-align: center;">3</td><td style="text-align: center;">2</td><td style="text-align: center;">1</td></tr><tr><td>6.</td><td>Hokej na ledu</td><td style="text-align: center;">5</td><td style="text-align: center;">4</td><td style="text-align: center;">3</td><td style="text-align: center;">2</td><td style="text-align: center;">1</td></tr><tr><td>7.</td><td>Planinarenje</td><td style="text-align: center;">5</td><td style="text-align: center;">4</td><td style="text-align: center;">3</td><td style="text-align: center;">2</td><td style="text-align: center;">1</td></tr><tr><td>8.</td><td>Košarka</td><td style="text-align: center;">5</td><td style="text-align: center;">4</td><td style="text-align: center;">3</td><td style="text-align: center;">2</td><td style="text-align: center;">1</td></tr><tr><td>9.</td><td>Sportska gimnastika</td><td style="text-align: center;">5</td><td style="text-align: center;">4</td><td style="text-align: center;">3</td><td style="text-align: center;">2</td><td style="text-align: center;">1</td></tr><tr><td>10.</td><td>Akrobatika</td><td style="text-align: center;">5</td><td style="text-align: center;">4</td><td style="text-align: center;">3</td><td style="text-align: center;">2</td><td style="text-align: center;">1</td></tr><tr><td>11.</td><td>Atletika</td><td style="text-align: center;">5</td><td style="text-align: center;">4</td><td style="text-align: center;">3</td><td style="text-align: center;">2</td><td style="text-align: center;">1</td></tr><tr><td>12.</td><td>Nogomet</td><td style="text-align: center;">5</td><td style="text-align: center;">4</td><td style="text-align: center;">3</td><td style="text-align: center;">2</td><td style="text-align: center;">1</td></tr><tr><td>13.</td><td>Ritmička gimnastika</td><td style="text-align: center;">5</td><td style="text-align: center;">4</td><td style="text-align: center;">3</td><td style="text-align: center;">2</td><td style="text-align: center;">1</td></tr><tr><td>14.</td><td>Plesovi</td><td style="text-align: center;">5</td><td style="text-align: center;">4</td><td style="text-align: center;">3</td><td style="text-align: center;">2</td><td style="text-align: center;">1</td></tr><tr><td>15.</td><td>Judo</td><td style="text-align: center;">5</td><td style="text-align: center;">4</td><td style="text-align: center;">3</td><td style="text-align: center;">2</td><td style="text-align: center;">1</td></tr><tr><td>16.</td><td>Stolni tenis</td><td style="text-align: center;">5</td><td style="text-align: center;">4</td><td style="text-align: center;">3</td><td style="text-align: center;">2</td><td style="text-align: center;">1</td></tr><tr><td>17.</td><td>Veslanje</td><td style="text-align: center;">5</td><td style="text-align: center;">4</td><td style="text-align: center;">3</td><td style="text-align: center;">2</td><td style="text-align: center;">1</td></tr><tr><td>18.</td><td>Boks</td><td style="text-align: center;">5</td><td style="text-align: center;">4</td><td style="text-align: center;">3</td><td style="text-align: center;">2</td><td style="text-align: center;">1</td></tr><tr><td>19.</td><td>Ronjenje</td><td style="text-align: center;">5</td><td style="text-align: center;">4</td><td style="text-align: center;">3</td><td style="text-align: center;">2</td><td style="text-align: center;">1</td></tr><tr><td>20.</td><td>Alpinizam</td><td style="text-align: center;">5</td><td style="text-align: center;">4</td><td style="text-align: center;">3</td><td style="text-align: center;">2</td><td style="text-align: center;">1</td></tr></tbody></table>		SPORT	OCJENA					1.	Klizanje	5	4	3	2	1	2.	Plivanje	5	4	3	2	1	3.	Skijanje	5	4	3	2	1	4.	Koturaljkanje	5	4	3	2	1	5.	Odbojka	5	4	3	2	1	6.	Hokej na ledu	5	4	3	2	1	7.	Planinarenje	5	4	3	2	1	8.	Košarka	5	4	3	2	1	9.	Sportska gimnastika	5	4	3	2	1	10.	Akrobatika	5	4	3	2	1	11.	Atletika	5	4	3	2	1	12.	Nogomet	5	4	3	2	1	13.	Ritmička gimnastika	5	4	3	2	1	14.	Plesovi	5	4	3	2	1	15.	Judo	5	4	3	2	1	16.	Stolni tenis	5	4	3	2	1	17.	Veslanje	5	4	3	2	1	18.	Boks	5	4	3	2	1	19.	Ronjenje	5	4	3	2	1	20.	Alpinizam	5	4	3	2	1
	SPORT	OCJENA																																																																																																																																																	
1.	Klizanje	5	4	3	2	1																																																																																																																																													
2.	Plivanje	5	4	3	2	1																																																																																																																																													
3.	Skijanje	5	4	3	2	1																																																																																																																																													
4.	Koturaljkanje	5	4	3	2	1																																																																																																																																													
5.	Odbojka	5	4	3	2	1																																																																																																																																													
6.	Hokej na ledu	5	4	3	2	1																																																																																																																																													
7.	Planinarenje	5	4	3	2	1																																																																																																																																													
8.	Košarka	5	4	3	2	1																																																																																																																																													
9.	Sportska gimnastika	5	4	3	2	1																																																																																																																																													
10.	Akrobatika	5	4	3	2	1																																																																																																																																													
11.	Atletika	5	4	3	2	1																																																																																																																																													
12.	Nogomet	5	4	3	2	1																																																																																																																																													
13.	Ritmička gimnastika	5	4	3	2	1																																																																																																																																													
14.	Plesovi	5	4	3	2	1																																																																																																																																													
15.	Judo	5	4	3	2	1																																																																																																																																													
16.	Stolni tenis	5	4	3	2	1																																																																																																																																													
17.	Veslanje	5	4	3	2	1																																																																																																																																													
18.	Boks	5	4	3	2	1																																																																																																																																													
19.	Ronjenje	5	4	3	2	1																																																																																																																																													
20.	Alpinizam	5	4	3	2	1																																																																																																																																													

	SPORT	OCJENA				
21.	Podvodni ribolov	5	4	3	2	1
22.	Taekwondo	5	4	3	2	1
23.	Mačevanje	5	4	3	2	1
24.	Biciklizam	5	4	3	2	1
25.	Boćanje	5	4	3	2	1
26.	Dizanje utega	5	4	3	2	1
27.	Rukomet	5	4	3	2	1
28.	Badminton	5	4	3	2	1
29.	Tenis	5	4	3	2	1
30.	Streljaštvo	5	4	3	2	1
31.	Hrvanje	5	4	3	2	1
32.	Skijanje na vodi	5	4	3	2	1
33.	Sanjkanje	5	4	3	2	1
34.	Vaterpolo	5	4	3	2	1
35.	Konjički sport	5	4	3	2	1
36.	Streličarstvo	5	4	3	2	1
37.	Karate	5	4	3	2	1
38.	Baseball	5	4	3	2	1
39.	Jedrenje na dasci	5	4	3	2	1
40.	Skokovi u vodu	5	4	3	2	1
41.	Orijentacijski sport	5	4	3	2	1
42.	Kajakaštvo i kanuistika	5	4	3	2	1
43.	Automobilizam i motociklizam	5	4	3	2	1
44.	Sportsko zrakoplovstvo	5	4	3	2	1
45.	Padobranstvo	5	4	3	2	1
46.	Ragbi	5	4	3	2	1
47.	Sinkrono plivanje	5	4	3	2	1
48.	Body building	5	4	3	2	1
49.	Aerobika	5	4	3	2	1
50.	Hokej na travi	5	4	3	2	1
51.	Sportski ribolov	5	4	3	2	1
52.	Kuglanje	5	4	3	2	1

SPOL   **M**   **Ž**

DOB _____ godina

Vi ste nastavnik (zaokružite)

A) razredne nastave   B) predmetne nastave u OŠ   C) u srednjoj školi

H V A L A!